

На грецьку кімнату

Адам Міцкевич

Адам Міцкевич

На грецьку кімнату

Перекладач: О.Новицький

Джерело: Міцкевич Адам. Вибране: Поетичні твори.— К.: "Веселка", 1984

В домі княгині Зінаїди Волконської в Москві

Її небесний зір мене веде в пітьмі,
Пурхає світлий шовк по темному паркету...
Ввійшли... Помпеї це руйновища німі
Чи, може, давній край, що за потоком Лети?
О ні! Це давній світ напівзабутих див,
Що встав на клич краси, хоча і не ожив,
Це світ мозаїки! Краси та зваби повні
Величні витвори, уламки вікопомні.

Торкнутись каменя нога не сміє тут —
З каміння бог зорить у гніві від огуд;
Соромлячись свого приниження надміру,
Ненавидить людей, що топчуть давню віру,
І в лоно мармуру зника без вороття,
Звідкіль різьбяр його покликав до життя.

Різець і пензель тут воздвигли саркофаги,
Що берегли царів од забуття й зневаги,
Проте й вони вже прах, повив їх вічний сон.
Відтяті голови повергнутих колон,
Що впень потоптані, скалічені — на купі
Лежать, як черепи давно забутих трупів.

Ось обеліск ледь-ледь тримається; на нім
Узори давнини залишив Міцраїм,
Та бачиш риси ці прадавні, без'язикі,-
Це мова сфінксів — та, що втрачена навіки,
Старий ієрогліф! Під ним, як під замком,
Глибока дума спить тисячорічним сном,

Неначе мумія у бальзамічній ложі.
Вона немов жива — воскреснути ж не може.

Людино, йдуть віки — не тільки утвір твій,
А пожирає час і виплоди стихій!
Поглянь на самоцвіт, занедбаний, стемнілий:
Таж барви сонячні колись у нім горіли,
Століття сяяв він, окраса між окрас,
Та вилив сяйво все і, мов зоря, погас...

Зостався цілим тут лише вівтар Сатурна,
Одна з корінфської стоїть із бронзи урна,
І звільна племін там тріпочеться блідий:
Чи не ожив, бува, Еллади геній в ній?
Ось блиснув оком він — зарухалися тіні,
На крилах хмар злетів — постали у промінні

Дрімаючі боги, і дружна німф сім'я.
І краща з німф усіх — супутниця моя.
Дрімають хай боги, неначе грізні вої,
У вічній бронзовій і мармурній спокої!
Мою супутницю пробудить хай без слів
Шанований людьми найменший із богів!..
Свавільник, він утік із Афродіти лона
І рубінові ссе солодкі виногради.

Адже великий гріх — без жертв його минуть!
Побожними обом, о німфо, слід нам бути!
Та леле! Зимний зір її ясного ока,
Мов жезл Меркурія, разить мене звисока
І душу, що пливла в солодке царство мрій,
Вигонить без жалю геть за поріг надій!

Що ж смертним людям я розповісти здолаю?
Ах, розповім, що був на півшляху до раю,
Там в напівраді й напівжурбі стояв,
Розмову райську я душею наслухав,
Півсвітло і півтінь ловив у візерунку,
Але зазнав тоді, на жаль, лиш півврятунку!..

Москва, 1827